

*Educație
și Cercetare științifică*

Conceptia Uniunii Social-Liberale asupra educației

Prezentăm astăzi:

- 1. Evaluarea stării actuale a educației**
- 2. Abordarea competență a educației**
- 3. Programul operațional „O școală inovativă, O școală care să pregătească pentru cariera profesională și viață”**

Uniunea Social-Liberală așteaptă propuneri și sugestii din partea celor interesați și deschide dezbaterile naționale asupra educației în România.

1. Evaluarea stării actuale a educației

Care sunt opțiunile politice angajate în acest moment de Uniunea Social Liberală în domeniul educației?

Aceste opțiuni pot fi sintetizate, considerând documentele deja publicate, în câteva sintagme: România, după schimbarea din 1989 și aderarea la Uniunea Europeană, are „a treia oportunitate de a-și clarifica modelul socio-economic de dezvoltare”; în educație este nevoie de „reformă”; va trebui asigurată „centrarea procesului educativ pe beneficiar”; în învățământul superior sunt indispensabile „autonomia universitară, descentralizarea administrativă, libertatea academică și răspunderea publică”; în educație sunt de îndeplinit „descentralizarea sistemului educațional”, „modernizarea infrastructurii”, organizarea „educației permanente”, „întărirea autonomiei universitare”, „constituirea cadrului național al calificărilor”, „diferențierea și integrarea universităților”, „promovarea culturii antreprenoriale”, „folosirea eficace a resurselor europene”. Uniunea Social-Liberală își propune să schimbe cu adevărat educația, împreună cu cadrele didactice, elevii, studenții, organizațiile partenere, educația și să redea prestigiu educației din România. Dacă este să sintetizăm într-o formulă opțiunile de mai sus, atunci aceasta

este **abordarea și reforma competentă a educației și a cercetării științifice**. Orizontul acestei reforme este „toți pentru școală, educație pentru fiecare”.

Aceste opțiuni sunt reperetele intervențiilor reprezentanților Uniunii Social Liberale în domeniul educației și al cercetării științifice. La rândul lor, aceste opțiunile confruntăm însă, continuu cu realitățile, le elaborăm mai departe, în profunzime, și le completăm cu noi concepte.

1. Evaluare

Mai multe organizații politice și sindicale din România au semnat, în 2007, sub presiunile politice cunoscute, așa-numitul „*pact pentru educație*”. Cu toate că s-a făcut mult caz de acest pas – între altele, trebuie totuși spus că primul pact pentru educație s-a semnat în 2000, când România a închis capitolul „educație și formare profesională” în negocierile de aderare la Uniunea Europeană, iar guvernul Isărescu a notificat înțelegerea dintre partidele parlamentare de atunci la Bruxelles – este de observat, cu toată responsabilitatea, că pactul 2007 conține obiective prea generale, multe dintre ele fiind nespecifice noilor nevoi ale țării.

Au urmat, după cum se știe, numeroase acțiuni propagandistice, dar România a intrat, în fapt, datorită erorilor din politica educației, pe cursa izolării de celelalte țări. Este edificatoare împrejurarea că țara noastră conta, în 1998, printre țările care fac reforma reală a educației; în ultimii ani, România contează, din păcate, doar printre țările marcate de dificultăți și neajunsuri. Trebuie spus, cu toată răspunderea, că, *dacă măsurile promovate de guvernării actuali sunt privite în raport cu nevoile țării și cu evoluția politicii educaționale din Europa, atunci este limpede că politica educațională de astăzi (pact, strategii, proiectul de lege) este sub nivelul acestor nevoi și rămâne anacronică în raport cu evoluțiile europene, încât aduce mai curând izolare și daune României.*

După legea din 1995, cu actualizarea din 1999, legislația învățământului din România are nevoie de o nouă legislație. În diferite țări ale Uniunii Europene grupuri de specialiști reali au lucrat, împreună cu forțe implicate în educație (cadre didactice, parteneri din economie și administrație, sindicate etc.), la elaborarea de proiecte de lege, în interes public, iar în țările respective s-au desfășurat dezbateri publice, atât cât a fost necesar, pentru a ameliora proiectele. În țara noastră, datorită politizării din partea

actualei puteri, nu s-a elaborat, de către autorități, un proiect de lege viabil și nu s-a desfășurat vreo dezbateră publică efectivă. Cadrele didactice, studenții, sindicatele, alți participanți la procesul educațional, au arătat că legea educației asumată de guvern nu este acceptabilă, căci nu rezolvă problemele existente, și *au protestat față de forțarea adoptării, prin simpla aritmetică parlamentară, a unui proiect de lege nepregătit sub aspectul corectitudinii gramaticale, al rigorii logice, al preciziei juridice, al concepției educaționale și soluțiilor, al viziunii*. S-a spus pe drept că „ceea ce este bun în legea educației din 2011 este preluat din reglementări vechi, iar ceea ce este nou este aberant”. Cei care guvernează încearcă să forțeze schimbări nu împreună cu cadrele didactice, studenții și elevii, ci împotriva lor, într-un efort de restaurare a controlului politic asupra educației.

După ce proiectul a fost trecut în grabă prin Camera Deputaților sub amenințări de diferite naturi, la Senat, care este camera decizională, s-a încercat examinarea cu răspundere a lucrurilor, dar procesul a fost întrerupt brusc, autoritățile recurgând la mecanisme nelegale pentru a adopta o lege organică. Pentru orice cetățean onest este limpede că *problemele care sunt de rezolvat în educația din România (creșterea nivelului învățământului și al educației, sporirea impactului economic și social al educației, mărirea competitivității produselor românești, formarea civică democratică, asanarea moravurilor etc.) nu-și află soluții în acest proiect de lege*.

Este vorba, în cazul legii asumate de guvernul actual, de:

- o lege greoaie și peticită;
- o lege care urmărește politizarea conducerii școlilor și liceelor și distrugerea autonomiei universitare;
- o lege care recentralizează decizia în învățământ;
- o lege cu multe confuzii conceptuale și contradicții;
- o lege cu viziune anacronică;
- o lege din care lipsește abordarea problemelor veritabile ale învățământului românesc de aici;
- o lege ale cărei soluții vor face mult rău cetățenilor și țării.

Prin legea educației a actualului guvern, în locul unui învățământ orientat spre formarea persoanei și crearea de personalități și către inovație, România va avea un învățământ birocratizat, mai birocratizat ca oricând după 1989, pe care caută să-l controleze tot felul de „experți” de mucava și de politrucii. Învățământul românesc intră

perceptibil, cu o astfel de lege, într-o derivă pe termen lung, cu pierderi și costuri greu de subestimat.

De aceea, pentru Uniunea Social Liberală, orizontul firesc este un alt proiect de lege, care-și asumă interesul public al țării și aduce dezlegări sincrone cu secolul în care ne aflăm. Este nevoie de o lege care să poată pune efectiv în mișcare energiile considerabile existente în societate. Oriunde în lume, reformele educației se fac cu cei implicați, nu împotriva lor. *Chiar dacă se mai cheltuie ceva timp, este de preferat un proiect de lege viabil, în locul unei legi improvizate, pe care orice guvern responsabil va fi nevoit să o înlocuiască de îndată.* România dispune, ca și altădată în istorie, începând cu Spiru Haret și Constantin Angelescu, de concepția, viziunea și capacitățile necesare pentru a-și da o lege în orizontul noii educații, adecvată anilor 2011 și următori.

2. Expansiunea incompetenței ei

O probă a nevoii unei alte abordări a educației în România o constituie caracterul diletant și anacronismul deciziilor actualului minister al educației, cu toate efectele inevitabile, extrem de costisitoare, în consecință. Să amintim doar câteva dintre numeroasele exemple de eșec pe care le oferă acest minister, ocazionate de ultimul examen de bacalaureat sau ținând de starea de lucruri creată în universități.

Rezultatele bacalaureatului 2010 – cu efectivul mai redus de promovați, discrepanțele mari dintre județe și localități, caracterul neconcludent al notelor, numeroasele fraudări – nu denotă deloc vreo sporire a exigenței, cum pretind propagandistic oficialii. Aceste rezultate atestă incapacitatea ministerului de a organiza examene valide, demotivarea cadrelor didactice și a elevilor, lipsa de încredere și de orizont ce s-a răspândit în învățământul românesc actual. Frustrărilor create în rândul slujitorilor școlii de promisiunile salariale mereu încălcate de către autorități li s-au adăugat frecventele măsuri diletante ale actualului minister și efortul de a antagoniza părinți și profesori, elevi și cadre didactice, societatea și învățământul. Desființarea absurdă de școli și concedierile necugetate dispuse de guvern, în situația în care educația din România trebuie extinsă, măresc nesiguranțele și debusolarea din învățământ. *Ca urmare, preocuparea tot mai multor oameni (cadre didactice din școli, licee, studenți, profesori universitari), în acest moment, este aceea de a găsi o cale de*

evitare a activităților dirijate de guvernanți în învățământ, fie și cu prețul părăsirii sistemului și chiar al emigrării.

În universități s-a creat cea mai negativă, mai nestimulativă și mai nefructuoasă atmosferă de după 1989. Ministerul nu și-a mai respectat contractele instituționale cu universitățile și nici nu le mai semnează, administrarea sistemului devenind aleatoare. S-a reluat măsura lui Ceaușescu de oprire a concursurilor pe posturi didactice în universități, pentru prima oară după 1989, încălcându-se pe față legislația universitară în vigoare. O discreditare a școlii românești se întreprinde sistematic chiar de minister. Resursele financiare ale Uniunii Europene au devenit greu accesibile pentru competitori serioși datorită birocrăției și nepriceperii ministeriale și reducerii cofinanțurilor guvernamentale. Dezvoltarea programelor de formare universitară și de cercetare științifică pe direcția susținerii economiei, administrației și culturii țării nici nu mai este tematizată în cadrul gestiunii fără competență de către actualul guvern. În vreme ce alte țări, chiar în contextul recesiunii din ultimii ani, dezvoltă programe universitare și cercetarea științifică, întăresc finanțarea și întreprind reforme axate pe valoarea profesorului, guvernarea actuală caută să distrugă autonomia universitară, diminuează finanțarea, încearcă să politizeze universitățile și să învrăjbească instituțiile mari și mici, studenții și profesorii, sindicatele și angajatorii, generațiile. *Guvernarea prin antagonizare și uzurpările legislative, caracteristice actualului regim din țară, își vădesc tot mai mult efectele în învățământul românesc de astăzi, în care s-a ajuns, între altele, la cea mai puțin calificată și mai coruptă ocupare a funcțiilor principale din ministerul educației, după 1989.* Fruntașii ministerului au devenit deja proverbiali prin nepricepere, agresivitate, implicare în afaceri necurate. O degradare cuprinzătoare – instituțională, a calificării celor responsabili, a culturii profesionale, a motivației – s-a așternut în educație, ca și în celelalte sectoare ale societății românești de astăzi.

3. Bilan ul

Educația din România ultimilor trei ani permite un bilanț și tragerea unor concluzii profunde:

- „descentralizarea”, prin practicarea incompetență a acesteia, a dus la un centralism tenace, fără precedent;

- „învățământul centrat pe elev și student” a dus la transformarea acestora în simple anexe ale unei birocrății voluminoase;
- învățământul orientat spre „formarea de competențe” a dus, datorită îngustimii de concepție și măsurilor greșite, la scăderea nivelului de calificare;
- reforma curriculară a dus, din cauza nepriceperii și politizării, la confuzii costisitoare în organizarea învățământului și la ineficiență;
- pretenția priorității educației, emisă de către actuala guvernare, a dus la deteriorarea bazei financiare a învățământului;
- așa-zisa „întinerire a personalului” a dus, datorită politizării agresive ce se practică, la preluarea funcțiilor de decizie de către persoane incompetente pe scară necunoscută înainte și la renașterea categoriei politrucilor;
- deviza intrării unor universități românești în topul internațional a dus, în consecința amatorismului decidenților, la reducerea finanțării, blocarea posturilor, efortul de eliminare a profesorilor performanți;
- internaționalizarea a dus, datorită caracterului eronat al deciziilor adoptate de guvernanți, la degradarea și deteriorarea programelor;
- folosirea resurselor financiare ale Uniunii Europene s-a acoperit deja de corupție și fraudă deschisă.

Toate devizele utile și nobile din învățământul european de azi se trădează sau se malformează, datorită nepriceperii și politizării, prin deciziile actualei guvernări.

Acest bilanț, precum și multe concluzii care pot fi trase pe baza faptelor din jurul nostru, reconfirmă eșecul politicii actualei puteri în domeniul educației și ne solicită să articulăm alternativa și să o prezentăm cetățenilor. *Uniunea Social Liberală dispune de alternativă și o va prezenta tot mai dezvoltat în dezbaterile publice de la nivel național și de la nivelul județelor și localităților.*

Alternativa pe care Uniunea Social Liberală o prezintă cetățenilor cuprinde: diagnoza stării educației, indicând efectele nefaste ale politicii actualei puterii; programul reformei competente a educației în orizontul devenit posibil în anul 2011, sincron cu reformele avansate care au loc în țările de referință; proiectul legislativ corespunzător, plecând de la interesul public al societății românești; folosirea cadrului dezbaterii cu specialiștii și publicul larg pentru a se înfăptui o reformă competentă și benefică în efecte a educației și a cercetării științifice în țara noastră.

2. Abordarea competență a educației

Politica educațională a Uniunii Social Liberale pleacă de la faptele existente și de la evaluările făcute de cetățeni – cadre didactice, elevi, studenți, părinți, beneficiari ai educației, sindicate, organizații – și constă din *promovarea unei abordări sistematice, sincronizată cu experiența și nevoile țării noastre și cu practicile țărilor de referință, axată pe valoarea și demnitatea cadrului didactic*. Acestea – valoarea și demnitatea cadrului didactic – pot deveni și devin și în România, centrul de coagulare al unei reforme cuprinzătoare și competente a educației.

Mulți oameni activează în învățământ. Fiecare om are o experiență cu învățământul, fie și numai în calitate de elev, la un moment dat. Fiecare are o opinie demnă de a fi luată în considerare. Sunt posibile abordări diferite ale educației. Așa stând lucrurile și având în vedere caracterul de sistem al învățământului, captăm mulțimea observațiilor, diversele abordări în câteva concepte directe pentru reforma competență a educației 2010 și îi invităm pe cei interesați la o dezbatere efectivă asupra învățământului ca sistem.

Rezumăm în zece concepte, cu scurte detalieri ale acțiunilor majore, **programul reformei competente a educației 2011**, amplificând și dezvoltând analize și proiecții ale PSD și PNL - PCdin 2004 încoace:

- 1. Valoarea și demnitatea cadrului didactic:** Reorganizarea pregătirii pentru profesia de dascăl; asigurarea juridică și consolidarea socială a autonomiei profesionale a educatorului; aplicarea recunoașterii salariale a formării continue; fluidizarea mobilității personalului didactic; folosirea competențelor corpului didactic într-un regim modern al schimbului de generații;
- 2. Educația ca premisă a dezvoltării:** Normalizarea finanțării; ameliorarea infrastructurii; restabilirea nivelului de salarizare din 2009 și ameliorarea salarizării; extinderea serviciilor educaționale; sporirea suporturilor societății pentru educație; crearea în formă modernă, a unei rețele de creșe și grădinițe și sprijinirea adecvată a familiilor; relansarea educației pentru valori morale,

civice, estetice; sporirea impactului educației în economie, administrație, cultură; folosirea eficientă, despărțită de orice corupție, a resurselor europene pentru a consolida rolul educației ca motor al dezvoltării și modernizării; clarificarea legislativă a proprietății intelectuale;

3. **O societate a învățării:** Conceperea și organizarea școlarizării, studiilor, educației, a formării continue ca sistem de cuprindere pe scară mare a populației în forme și niveluri diversificate de învățare; dezvoltarea structurii didactice corespunzătoare; suprimarea abandonului școlar și a analfabetismului, care s-au accentuat în ultimii ani; legarea învățării cu programe de dezvoltare regională; reconstrucția rețelei de școli de arte și de meserii în vederea susținerii unei noi industrializări a țării;
4. **Funcționarea pe principiul subsidiarității:** Efectuarea descentralizărilor chibzuite și necesare; profilarea autonomiei instituționale a școlilor, a liceelor și consolidarea autonomiei universităților; extinderea posibilităților de inițiativă și de decizie la fiecare nivel; crearea cadrului răspunderii pentru performanțe conform practicilor din sistemele subsidiarității; modernizarea și stabilizarea de examene naționale; trecerea la un sistem modern de guvernanță; reluarea dialogului social (sindicate, organizațiile studenților, asociații de părinți, organizații patronale, fundații etc.);
5. **Învățământ centrat pe cel ce învață:** Reformă curriculară corespunzătoare competițiilor de pe piețele în curs de globalizare; mecanisme avansate de feedback educațional; atenție aparte pentru regimul de învățare, de formare și de viață al copilului; organizarea riguroasă și modernă a transportului elevilor; individualizarea rutelor de pregătire pentru elevi, studenți, cursanți prin sporirea spațiului pentru opțiuni profesionale și alegeri de rute de pregătire; reorganizarea bibliotecilor și a întregii baze de informare și formare profesională și cetățenească; sprijinirea tinerilor talentați; desființarea învățământului în „două schimburi”;
6. **Sincronizarea legislației:** Normalizarea legislativă prin delimitarea clară a interesului public de interesul grupurilor care se dau drept public; elaborarea calificată de proiecte alternative de reglementare; compatibilizarea cu legislația europeană a educației; depolitizarea învățământului prin crearea unui cadru

instituțional adecvat; investiții în cooperarea public-privat; sprijinirea învățământului privat pentru a-și putea pune în valoare atuurile;

- 7. Infrastructura erei electronicii:** Corelarea infrastructurii cu nivelurile competitive de pregătire și de calificare; racordarea la tehnologii, pedagogii și metodici educaționale cu randament; transformarea ameliorării infrastructurii în parte a programelor performante ale administrațiilor școlare și universitare, locale, regionale și centrale; lansarea unui amplu program de investiții în infrastructura educației și încheierea echipărilor;

Programele europene – care nu au nici astăzi în România o strategie, se acordă pe criterii politizate unui grup restrâns de persoane și au impact redus asupra dezvoltării – vor fi puse în valoare conform destinației lor, în beneficiul cetățenilor și în folosul dezvoltării infrastructurii, capacităților productive și formării profesionale. Aceste programe vor fi debarasate de pletora de firme care le parazitează și de certificate ce solicită contribuții bănești din partea cadrelor didactice, de care se abuzează. Programele Europene vor fi aduse la destinația lor originală – aceea de a servi cetățenilor României pentru a-și dezvolta țara. Aceste programe trebuie scoase din postura de mijloace de plată a clientelei politice și de mituire a personalului și readuse la rangul de instrumente prețioase ale modernizării.

- 8. Ameliorarea tehnologiilor indigene prin cercetare științifică:** Reorientarea cercetării științifice spre un impact sporit în tehnologie, economie, administrație, cultură; profilarea institutelor și a centrelor de performanță; stimularea juridică și financiară a inovației; măsurarea performanțelor în cercetare după criterii internaționale; legarea cercetării științifice cu nevoile de tehnologii – de exploatare, de producție, de organizare, de formare etc. – din societate; elaborarea noilor priorități ale României în cercetarea științifică și tehnologică; elaborarea reglementărilor privind capitalul de risc, în vederea sprijinirii inovării; promovarea de grupuri tehnologice viabile, capabile să concureze pe piața mondială; aplicarea unui program hightech actualizat;
- 9. Un sistem optimizat:** Reevaluarea sistemului de învățământ, a componentelor și a consecințelor sale, din punctul de vedere al utilității sociale, al performanțelor și al raționalității educaționale; încheierea macroorganizării într-un sistem competitiv pentru era globalizării; organizarea analizei specializate continue a educației din țară, folosirea specialiștilor din rețeaua națională și

redeschiderea dezbaterii publice asupra măsurilor de interes general;
instaurarea unui sistem de evaluare modern pentru performanțe individuale și instituționale;

10. Competitivitate prin cooperare internațională: Punerea organizărilor din învățământ sub exigența randamentului și a performanței competitive; expansiunea formelor avansate de cooperare internațională (*joint curriculum, joint research units* etc.) în serviciul sporirii competitivității sistemului educativ autohton; schimbarea prezentării și a prezenței internaționale a învățământului din țară; etalarea valorilor proprii competitive în context internațional și reafirmarea contribuțiilor culturii naționale la patrimoniul universal.

*

* *

În 2010-2011 s-au adoptat, abuzându-se de mecanismul asumării răspunderii guvernamentale – așadar ocolind dezbaterile publice și evitând examinarea parlamentară – mai multe legi care afectează profund, direct sau indirect, educația și cercetarea științifică din România. Este vorba de legea educației, legea pensiilor, legea salarizării unitare și altele – legi care nu numai că sunt anacronice ca viziune și soluții, dar nu pot scoate țara noastră din grava criză financiară, economică, instituțională de astăzi. Uniunea Social Liberală a precizat, de la început, că, odată venită la guvernare, va reanaliza imediat legile și măsurile aberante ale guvernării actuale. Se va opri desființarea de școli și concedierea de personal didactic. Se va reanaliza legea educației din 2011, urmând ca opinia publică și Parlamentul să dezbată articolele unei legi a educației care să pună în mișcare, nu să distrugă, energiile din România. Se vor reanaliza măsurile și legislația din 2010-2011, ce plafonează salarii și anulează stimulentele pentru personalul din educație.

3. Program operațional

„O școală inovativă, O școală care să pregătească pentru cariera profesională și viață”

Guvernul Finlandei, în urma recesiunii din anii '90, s-a hotărât să dedice fonduri importante educației, cercetării științifice și tehnologiei. În mai puțin de zece ani Finlanda a trecut pe primele locuri în lume ca bunăstare socială și bogăție.

- România, ca țară membră a Uniunii Europene, are obligația să-și racordeze strategiile de ieșire din criză și de dezvoltare a celor promovate de Comisia Europeană și să-și asume un rol proactiv în promovarea obiectivelor UE, cât și a celor proprii.
- În acest context, „Strategia Europa 2020” trebuie să fie transpusă și în România prin demersuri concrete, progresul țării fiind atent monitorizat în ceea ce privește obiectivele naționale ca parte a realizării celor la nivelul UE.

Comisia Europeană în „Strategia Europa 2020” stabilește trei obiective cheie:

1. O creștere economică inteligentă prin:

- Educație;
- Promovarea cunoașterii;
- Inovare și creativitate;
- Digitalizarea întregii societăți.

2. O creștere economică durabilă prin:

- Competitivitate;
- Utilizarea mai eficientă a resurselor;

3. O creștere economică favorabilă incluziunii prin:

- O mai mare participare la piața forței de muncă;
- Dobândirea de noi competențe;
- Lupta împotriva sărăciei.

„Strategia Europa 2020” stabilește, în vederea monitorizării, indicatorii de referință reprezentativi:

- Abandonul școlar să scadă sub 10%;
- Cel puțin 40% din generația tânără trebuie să aibă studii universitare;

- 3% din PIB să fie investit în cercetare și dezvoltare;
- Reorientarea cercetării și dezvoltării și a politicii de inovare către provocările majore reducând durata dintre producerea invenției și transformarea ei în produse (prin care se preconizează o economisire anuală de către întreprinderi de circa 289 milioane de euro);
- Creșterea atractivității și calității învățământului superior prin asigurarea mobilității studenților și a cadrelor didactice;

„Strategia Europa 2020” stabilește, în vederea monitorizării, indicatorii de referință reprezentativi:

- 75% din populația în vârstă de 20-64 de ani trebuie să fie integrată în piața muncii;
- Reducerea masivă a numărului de persoane expuse riscului sărăciei (la nivelul UE circa 20 de milioane);
- Obiectivele energetice și de mediu să fie integral îndeplinite;
- Realizarea unei piețe unice digitalizată, bazată pe internet ultra rapid, accesul tuturor europenilor la internet rapid până în 2013;
- Utilizarea eficientă a tuturor resurselor cu obiective precise , astfel încât să se înregistreze o economie până în 2020 de 60 miliarde de euro;
- Creștere economică “verde” prin creșterea competitivității tehnologice, promovarea de noi competențe și a spiritului antreprenorial pentru crearea de noi locuri de muncă;
- Asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin integrarea, cu rol activ, a tuturor categoriilor socio-profesionale.

Consiliul UE cu privire la educație apreciază rolul crucial al educației în îndeplinirea obiectivelor din “Strategia Europa 2020” și insistă asupra importanței majore a realizării obiectivelor privind:

- Reducerea abandonului școlar sub 10%;
- Creșterea la 40% a proporției celor de vârstă 30 - 34 de ani care au absolvit o formă de învățământ superior.

În contextul documentelor europene și pornind de la realitățile și tradiția sistemului românesc de educație se impune o viziune cu obiective clare pe termen scurt, mediu și lung.

Educația este asumată de USL ca factor strategic al dezvoltării durabile

Obiectivele prioritare și urgente sunt:

- 1. Motivarea cadrelor didactice, recunoașterea rolului social prin salariu, respectarea demnității și autonomiei profesionale;**
- 2. Integrarea, de urgență, a cadrelor didactice în programe de formare continuă, prin proiecte finanțate din fonduri structurale;**
- 3. Formarea continuă a cadrelor didactice este centrată pe achiziții profesionale în domeniile:**
  - Învățământului digitalizat;
  - Curriculum-ului adecvat formării inovative, creative, acumulării de cunoaștere și formării de competențe;
  - Pedagogiei moderne, evaluării, managementul clasei, gestionării relației cu părinții și elevii, cu autoritățile locale;
  - Actualizării cunoașterii în aria curriculară a disciplinei.
- 4. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii prin predare – învățare, formarea competențelor cheie, a competențelor digitale, însușirea unui set de valori de referință pentru dezvoltarea personală și cariera profesională. În mod concret:**
  - Asigurarea condițiilor pentru parcurgerea ciclurilor de învățământ prevăzute de lege pentru eliminarea abandonului școlar;
  - Cuprinderea grupei pregătitoare în învățământul obligatoriu;
  - Cuprinderea a peste 80% dintre copiii cu vârste între 3 și 5 ani în educația timpurie;
  - Crearea sistemului public privat pentru educația timpurie a copiilor de 0 – 3 ani;
  - Cel puțin 85% dintre tinerii între 18 - 22 de ani să fie absolvenți de studii liceale;
  - Generalizarea obligativității ciclului de învățământ liceal;
  - Formarea profesională în meserii cerute de piața muncii pe bază de contract cu angajatorii, cu asigurarea fermă a locului de muncă la absolvire;

- Formarea abilităților pentru adaptarea la situații noi;
- Dezvoltarea creativității elevilor și a capacității lor de inovare;
- Promovarea, prin educație, a valorilor importante, de referință în societate (cultul muncii, corectitudinea, cinstea, morala, toleranța, generozitatea, dialogul, respectul de sine și față de semenii);
- Cunoașterea a cel puțin două limbi străine;
- Achiziții culturale, de cunoștințe tehnologice, formarea deprinderilor pentru o viață sănătoasă, pentru sport, pentru mediu, în spiritul principiilor democratice.

5. Fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală din perspectiva obiectivelor din “Strategia Europa 2020” prin:

- Creșterea contribuției școlii și familiei în personalizarea educației;
- Orientarea școlară prin cabinetele psihopedagogice;
- Dezvoltarea deprinderilor de învățare permanentă pentru creșterea capacității de adaptare la noi locuri de muncă.

6. Informatizarea și asigurarea accesului la internet rapid în toate unitățile și instituțiile de învățământ prin:

- Creare de noi oportunități de învățare cu mijloace informatice, sisteme multimedia și rețele de date;
- Soft-uri educaționale în fiecare unitate școlară;
- Multiplicarea canalelor de comunicare și a noi forme de socializare;
- Dezvoltarea informaticii de gestiune în administrarea școlii;
- Introducerea manualelor electronice;
- Realizarea de rețele pilot pentru unități de învățământ situate în zone defavorizate.

7. Creșterea capacității de inovare și de creativitate din perspectiva dezvoltării durabile prin:

- Curriculum adecvat;
- Educație complementară extracurriculară și extrașcolară;
- Răspuns la nevoile educaționale de formare ale elevilor și părinților acestora pentru dezvoltarea creativității și inovării;
- Susținerea elevilor capabili de inovare și creație.

8. Asigurarea printr-un conținut adecvat a educației complementare pentru creșterea capacității de adaptare permanentă în condiții variate de mediu socio-profesional și pentru refacerea coeziunii sociale prin:

- Dezvoltarea de alternative educaționale;
- Participarea la spectacole culturale;
- Formarea prin activități sportive individuale și de echipă;
- Participare în proiecte și programe cu teme care sunt complementare față de curriculum.

9. Garantarea programelor „Șansa a doua prin educație” în vederea eliminării analfabetismului și integrării pe piața muncii prin:

- Garantarea egalității de șanse;
- Eliminarea oricăror forme de discriminare;
- Facilități, politici și programe adecvate grupurilor vulnerabile;
- Susținerea celor care au părăsit timpuriu școala

10. Garantarea autonomiei profesionale a școlilor și cadrelor didactice în scopul folosirii inițiativelor personale și instituționale pentru creșterea performanțelor școlare prin:

- Legislație adecvată care să instituționalizeze autonomia școlilor cu asumarea responsabilității publice față de performanțele școlii;
- Încurajarea și susținerea autonomiei profesionale a cadrelor didactice în transpunerea personalizată a programelor școlare;
- Încurajarea formării consorțiilor școlare și asociațiilor profesionale;
- Instituirea cadrului legal pentru parteneriatul școlii cu autoritățile locale și cu agenții economici interesați;

11. Generalizarea programului „Școala de după școală” în parteneriat cu autoritățile locale, părinți, agenți economici, etc. În mod concret:

- Asigurarea autonomiei de decizie la nivelul școlii în parteneriat cu părinții și autoritățile locale contribuitoare;
- Elaborarea cadrului general în care se desfășoară programul „Școala de după școală”;
- Asigurarea cadrului normativ pentru cuprinderea în norma didactică a orelor efectuate în programul „Școala de după școală”.

12. Respectarea garantării autonomiei universitare prevăzută și în Constituția României prin:

- Reașezarea legislației în deplină concordanță cu ceea ce se întâmplă în UE și în lume;
- Libertatea comunității academice de a gestiona programele de studii de licență, masterat, doctorat și studii postuniversitare de formare continuă;
- Libertatea comunității academice de a-și stabili și alege democratic structurile de conducere;
- Autonomia universitară este asociată cu răspunderea publică pentru gestiunea programelor și a patrimoniului;

13. Creșterea rolului universităților în dezvoltarea regiunilor proactive ale cunoașterii.

- Creșterea capacității de inovare a resurselor umane;
- Realizarea unei infrastructuri și logistici adecvate;
- Dezvoltarea serviciilor și a sectoarelor economice inovatoare;
- Alianțe strategice (capitalismul alianței) între universități, companii private, agenții de stat.

14. Asigurarea cadrului pentru participarea universităților la elaborarea setului de politici, în realizarea unor rețele de colaborare pentru crearea de cunoștințe, diseminarea și utilizarea lor pentru creșterea bunăstării.

- Baze de cercetare pentru economia cunoașterii;
- Dezvoltarea unor structuri eficiente pentru transferul de cunoștințe și de tehnologie;
- Dezvoltarea capacităților de cercetare în sectorul generării de cunoștințe de interes comercial;
- Structuri universitare care au competențe în elaborarea strategiilor și politicilor publice.

15. Orientarea conținutului procesului didactic în vederea creșterii capacității de inovare a resurselor umane, prin:

- Dezvoltarea unei culturi a cunoașterii științifice și tehnologice;
- Transferul inovației în produse și pentru asigurarea unui învățământ superior problematizat.
- Dezvoltarea creativității individuale a studenților.

16. **Sprijinirea universităților pe plan financiar și cu legislația necesară în a-și asuma viziunea creativă asupra universității prin optimizarea și susținerea potențialului creator, într-o relație de stimulare și susținere reciprocă cu companii, agenții, etc.**
17. **Susținerea înființării unor structuri intermediare menite să dezvolte parteneriatul dintre universități și companii – economia „verde”, bazată pe cunoaștere și transfer tehnologic, în crearea sau extinderea de infrastructuri comune orientate pe cercetare sau tehnologie.**
18. **Participarea întregii comunități academice (studenți, cadre didactice, personal tehnic-administrativ) la implementarea obiectivelor strategice pentru creșterea performanțelor învățământului superior.**
19. **Încurajarea și susținerea „brokerilor cunoașterii” – profesioniști hibridi care au capacitatea de a înțelege rapid un domeniu și care identifică rapid potențialul, frontierele și provocările cheie. Brokerii cunoașterii au:**
  - Competențe antreprenoriale;
    - Capacitatea de a identifica idei interesante;
    - Priceperea de a organiza echipe;
    - Abilitatea de a cataliza dezvoltarea de noi idei.
20. **Crearea cadrului normativ necesar pentru ca universitățile, guvernele și companiile să lucreze împreună pentru creșterea bunăstării societății.**
  - Cadru general normativ;
  - Autonomie în structurarea relațiilor parteneriale;
  - Garantarea libertăților academice în exercitarea profesiei.
  - Cadrul normativ astfel încât în formarea continuă să poată fi cuprinsă populația activă în proporție de cel puțin 10%.

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

„3 % din PIB-ul UE ar trebui să fie investit în cercetare”

- Cercetarea științifică reprezintă principalul proces prin care se produce cunoaștere, creație și inovare.
- Cercetarea științifică, în ceea ce privește resursele alocate, trebuie să fie pentru toți decidenții politici din România o prioritate privind reconsiderarea bugetării.

- Învățământul superior și cercetarea științifică reprezintă priorități pentru toate țările UE care consideră că succesul acestor domenii reprezintă calea de relansare economică cea mai sigură.
- Astfel, **Franța** în „Programme de stabilite de la France”, pentru perioada 2011-2014, **definește învățământul și cercetarea prioritare în alocarea resurselor bugetare, adăugând suplimentar 9 miliarde de euro** pentru perioada 2011-2013.
- Efortul bugetar adăugat de Franța se materializează în alocarea resurselor pentru **ranforsarea atractivității carierelor profesionale în învățământul superior și în cercetare, pentru consolidare autonomiei universitare, stimularea inițiativelor în materie de formare și cercetare și pentru politicile sociale care să susțină reușitele studenților.**
- Acestui efort bugetar Franța îi adaugă decizia de a tripla creditele pentru cercetare-dezvoltare de la 10 la 30%.

Obiectivele pentru cercetarea științifică din România:

- articularea unor programe majore de cercetare în concordanță cu obiectivele strategice de dezvoltare ale României, precum și cu obiectivele din “Strategia Europa 2020”;
- susținerea cercetării științifice din domeniile cu potențial de performanță;
- încurajarea prin mecanisme de finanțare a abordărilor interdisciplinare cu potențial de aplicare în realizarea de produse;
- susținerea excelenței științifice prin finanțarea adecvată, inclusiv a transferului tehnologic cu efecte în creșterea și dezvoltarea economică;
- susținerea bazelor de cercetare cu utilizatori multipli;
- transferarea capacității de cercetare și spre sectorul generării de cunoștințe de interes comercial;
- scutirea de impozit pe profitul investit în transferul tehnologic;
- transformarea regiunilor de dezvoltare în regiuni ale cunoașterii care să dezvolte economia “verde” prin unificarea trielicoidală a eforturilor universităților, guvernului și companiilor;
- dezvoltarea unor strategii multiplicative prin crearea sau extinderea de infrastructuri comune orientate pe cercetare sau tehnologie;

- utilizarea fondurilor structurale pentru dezvoltarea infrastructurii comune orientate pe cercetare sau tehnologie;
- canalele de finanțare care să sporească conectivitatea dintre universități, institute de cercetare, agenții și companii pentru reducerea distanței de la știință la aplicație;
- dezvoltarea semnificativă a sectoarelor economice inovatoare, susținerea unei dinamici a inovației în toate sectoarele și investițiile cu apariția și dezvoltarea unei **clase creatoare cu contribuții importante la creșterea bunăstării în societate.**